

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

Conclusions i anàlisi de tendències

Informe social 2014

**Sistema d'Informació Social
de Santa Coloma de Gramenet**

Oficina tècnica Pla local per la inclusió social

Coordinació:

Marta Calero i Lafuente
Cap del Departament d'Avaluació de Programes

Carme Palma i Moreno
Cap de Servei de Salut Pública, i Atenció als Consumidors

Recerca, anàlisi de dades i redacció:

Gemma Jaumandreu i Font
Maria Teresa Martín de Villodres Pérez

Oficina tècnica Pla local per la inclusió social
Departament d'Avaluació de Programes
Àrea d'Educació, Drets socials, Infància, Joventut i Esports

Edició:

© Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet. Desembre 2016
Servei de Premsa i Comunicació
Dipòsit legal B 24703-2016

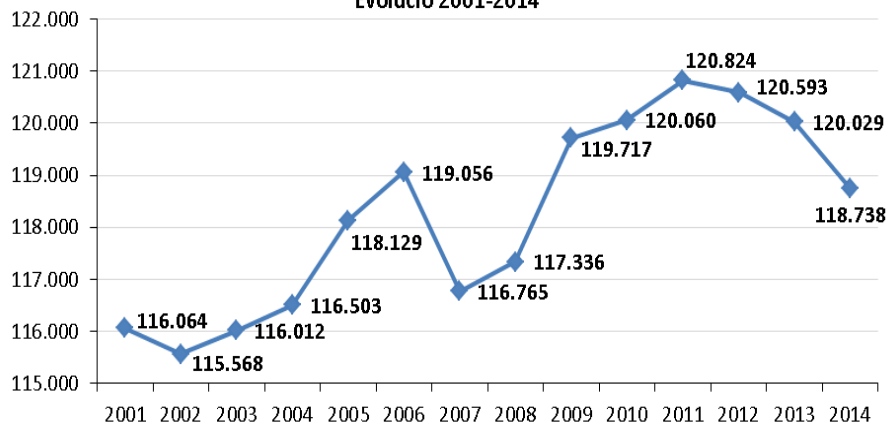
Índex

1. Dades bàsiques de Santa Coloma de Gramenet	4
2. Ocupació i treball	5
3. Educació	7
4. Habitatge	9
5. Condicions de vida materials	11
6. Salut i dependència	13
7. Relacions socials i familiars	16
8. Seguretat i convivència	19
9. Ciutadania	21
10. Serveis Socials Bàsics	23

1. Dades bàsiques de Santa Coloma de Gramenet

- El 2014, la xifra d'habitants a Santa Coloma de Gramenet (118.738 habitants) segueix retrocedint (1.291 persones menys), en tota la ciutat i afectant a totes les franges d'edat.
- Aquest decreixement està relacionat amb la pèrdua de població estrangera (1.849 persones menys), que s'ha accelerat i també s'ha generalitzat en tot el territori i entre totes les edats. Per contra, remunta la població autòctona (544 persones més).
- Hi ha més persones grans a la ciutat (22.299 persones de 65 o més anys en total). Es dispara l'índex d'envelliment (per cada 100 infants hi ha 121,5 persones de 65 o més anys) i creix l'índex de sobreenvelliment (10,5% de les persones grans tenen 85 o més anys).
- La pèrdua de població en edat de treballar fa augmentar l'índex de dependència global (per cada 100 persones en edat de treballar hi ha 54 persones en edat econòmicament dependent) i l'índex de dependència juvenil (per cada 100 persones en edat de treballar hi ha 25,1 infants o joves).

Població de Santa Coloma de Gramenet
Evolució 2001-2014

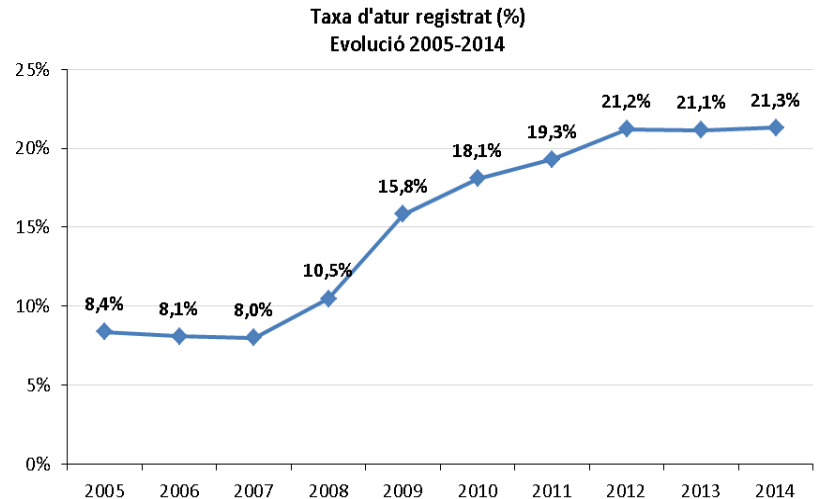

Font: Elab. Pròpia a partir del Padró Municipal d'Habitants (Aj. SCG)
i IDESCAT (Generalitat de C.)

2. Ocupació i treball

NECESSITATS SOCIALS

- El 2014, es redueix la xifra de persones aturades (12.334 persones), però remunta lleugerament la taxa d'atur (21,3% de la població activa), que continua essent de les més elevades de la comarca.
- Les majors taxes d'atur afecten a la població més envellida (28,6%) i la més jove (26,7%), i especialment als nois menors de 25 anys (31,5%). A diferència d'anys anteriors, l'atur masculí supera el femení en totes les franges d'edat, excepte entre la població activa més envellida.
- Continua reduint-se la taxa de joves que no treballen ni estudien (939 joves; 9,2%), però segueix comparativament elevada.
- Continua creixent l'atur de llarga durada (5.433 persones; 44,1% de les persones aturades) i l'atur sense prestació per desocupació (5.788 persones; 46,9% de les persones aturades).

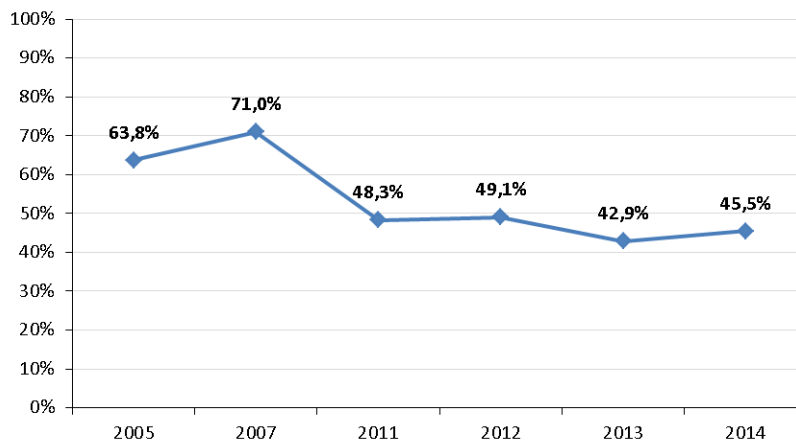

Font: Elab. Pròpia a partir de Programa Hermes. Diputació de B

L'atenció i el seguiment municipal a les necessitats d'inserció sociolaboral es realitza principalment des del Servei Local d'Ocupació (Grameimpuls S.A. – Empresa municipal de promoció econòmica i ocupació), que treballa de forma coordinada amb els Serveis Social Bàsics i altres.

- Remunten les consultes als SSB per raons de tipus laboral (967 consultes).
- La reducció de la xifra de persones aturades fa que creixi la cobertura del Servei Local d'Ocupació (5.610 persones; 45,5% de les persones aturades).
- Augmenten per primer cop des d'abans de la crisi les persones amb diversitat funcional ateses pel Servei Local d'Ocupació (365 persones; 6,5% de les persones ateses).
- Malgrat que continua creixent el número d'empreses col·laboradores d'inserció (5.741), disminueix encara més la proporció d'empreses amb ofertes de treball o pràctiques (6,5% de les empreses col·laboradores).

**Cobertura de la població aturada per part del Servei Local d'Ocupació (%)
Evolució 2005-2014**

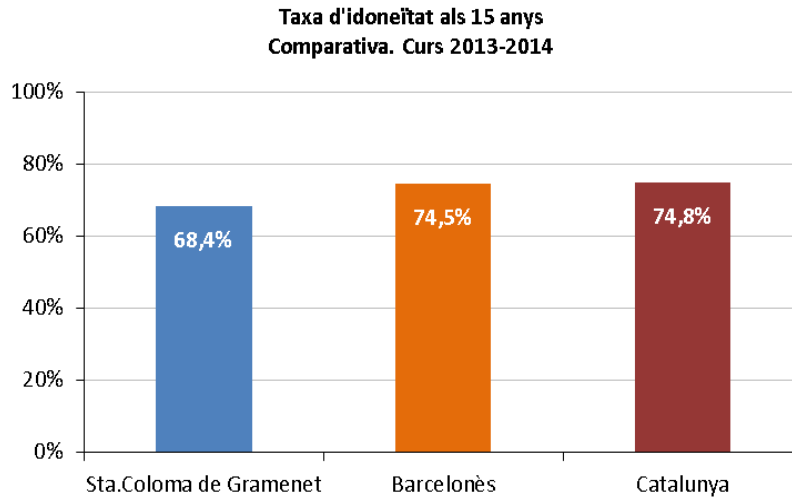

Font: Elab. Pròpia a partir d'Observatori del Mercat de treball, Grameimpuls S.A. – Empresa municipal de promoció econòmica i ocupació, Ajunt. de SCG

3. Educació

NECESSITATS SOCIALS

- L'any 2011, el 21,7% de la població potencialment activa de 25 a 64 anys (14.773 persones) no disposava d'estudis secundaris, tractant-se d'una proporció molt superior a la d'altres territoris.
- El curs 2013-2014, el 31,6% de l'alumnat matriculat a 4t d'ESO (294 alumnes) són repetidors o no es troben en el curs que els correspon per edat.
- Segueix minvant l'alumnat amb Necessitats Educatives en el seu conjunt (1.0762 alumnes en total; 6% de l'alumnat), per la pèrdua d'alumnat amb Necessitats educatives específiques (incorporació tardana i situacions socials i culturals desfavorables).

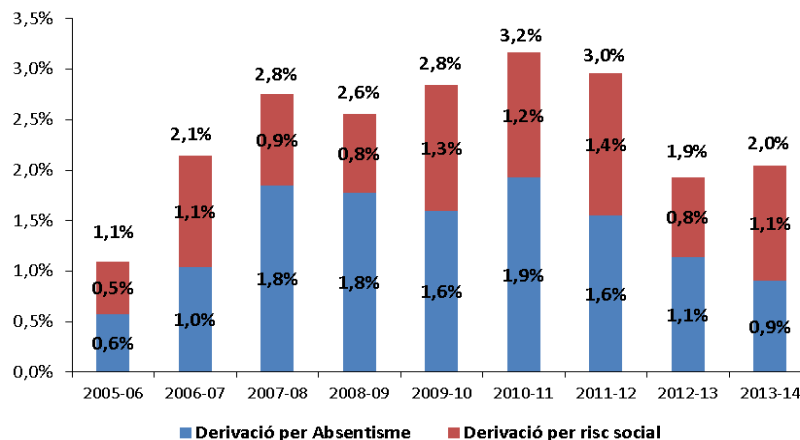

Font: Elab. Pròpia a partir del Dep. Ensenyament. Generalitat de C.
I el Sistema d'Indicadors de l'AMB.

L'atenció i el seguiment municipal a les situacions de necessitat d'inserció socioeducativa es realitzen principalment des del Servei d'Educació de l'Ajuntament, en coordinació amb els Serveis Socials Bàsics.

- El curs 2013-14, es manté la taxa de formació d'adults (1,2% de la població de 16 i més), lleugerament per sobre d'altres territoris.
- Augmenten les places públiques d'escola Bressol (671 places) i es manté la proporció d'ocupació (per cada 100 places disponibles, se n'han ocupat 95,4).
- L'any 2014, les necessitats d'Aprenentatge són el tercer motiu de consulta als SSB (1.318 consultes). S'incrementen les prestacions econòmiques adreçades a infants o adolescents escolaritzats.
- El curs 2013-14, remunten en el seu conjunt les derivacions dels centres educatius als SSB (303 casos d'infants de 3 a 16 anys; 2% de l'alumnat).
- A Ed. Primària creixen tant les derivacions per absentisme (39 casos) com per risc social (76 casos), mentre que a l'ESO augmenten les derivacions per risc social (64 casos) però decreixen els casos derivats per absentisme (83 casos).

Taxa de derivacions de les escoles als SSB, segons motiu de derivació, per cada 100 alumnes. Evolució Curs 2005-06 a 2013-14

Font: Elab. Pròpia a partir de Registres Dep. Atenció a les famílies. Ajunt.de SCG i Servei d'indicadors i estadística. Dep. Ensenyament.. Generalitat de C.

4. Habitatge

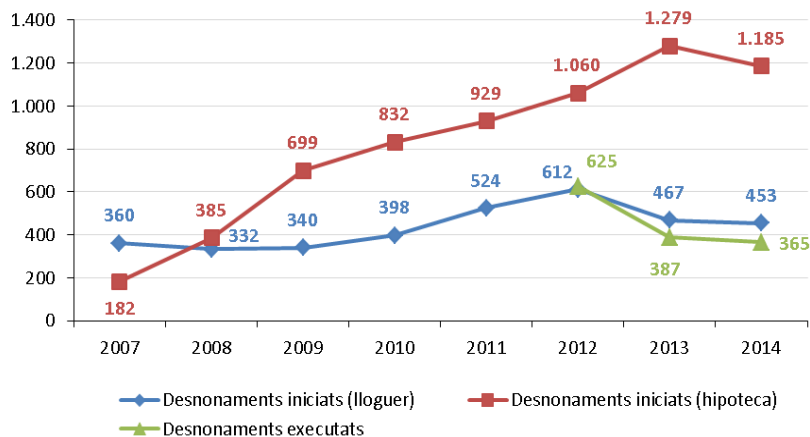
NECESSITATS SOCIALS

- L'any 2014, continua caient el preu de l'habitatge nou (2.227€/m²) i segueix reduint-se lleugerament el preu del lloguer (470€/mes).

Creixen molt els contractes de lloguer (1,9 contractes/habitant), contràriament al que succeeix en altres territoris.

- Aquest any davallen per primer cop els desnonaments iniciats per hipoteca (1.185 demandes judicials; 10 demandes per cada 1.000 habitants) i continuen minvant els desnonaments iniciats per lloguer (453 demandes judicials; 3,8‰).
- També disminueixen els desnonaments executats (365 llançaments; 3,1‰), però continuen representant una proporció molt elevada (1 llançament al dia). Aquestes taxes estan molt per sobre de les de la província i Catalunya.

Desnonaments iniciats (hipoteca i lloguer) i desnonaments executats
Evolució 2007-2014

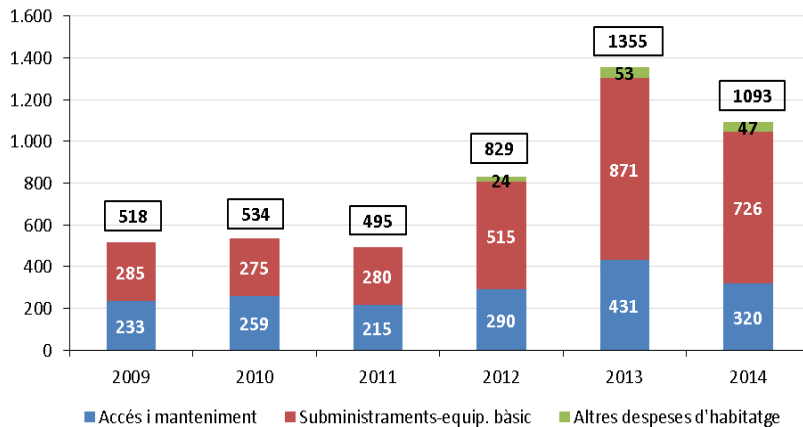

Font: Elab. pròpia a partir de les Estadístiques judicials del CGPJ, Gobierno de E..

L'atenció i el seguiment municipal a les necessitats d'habitatge es realitza des dels Serveis Socials Bàsics (SSB), en coordinació amb el Servei d'Intermediació en Deutes d'Habitatge (SIDH) de l'Oficina Local d'Habitatge (OLH).

- Entre 2013 i 2014, davallen els contractes a les borses de mediació per al lloguer social –que intervé sobre habitatge privat- (de 85 contractes el 2013 a 27 el 2014). La taxa de 2014 (0,2 contractes cada 1.000 habitants) és similar a la de la comarca i Catalunya.
- L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet està treballant per ampliar el parc públic d'habitatge (88 pisos de Patrimoni municipal i 173 de Gramepark) i cercar més habitatges de lloguer social (6 pisos cedits per l'ACH en règim de lloguer social).
- Continuen augmentant els expedients de risc de desnonament treballats pel Servei d'Intermediació en Deutes d'Habitatge (147 expedients).
- S'han destinat 292.046,6€ a prestacions econòmiques d'urgència social d'habitatge (62,1% del total de la inversió en prestacions). S'han atorgat 1.093 ajuts que han beneficiat a 3.315 persones (88,1€/persona beneficiària). Més de 2/3 d'aquests ajuts estan adreçats a garantir subministraments bàsics (726 ajuts), 163 ajuts s'han destinat a paralitzar desnonaments, 117 a l'entrada d'un nou habitatge, i 40 a pernотacions o abonament d'impostos municipals.

Prestacions econòmiques d'urgència social d'habitatge, segons tipologia
Evolució 2009-2014

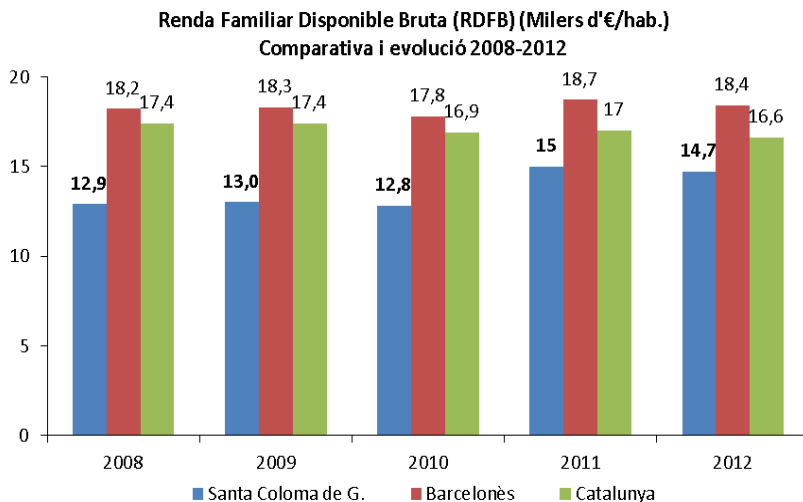

Font: Elab. Pròpia a partir de Memòria i Registres dels SSB. Ajunt.de SCG.

5. Condicions de vida materials

NECESSITATS SOCIALS

- El nivell de renda mitjà de la ciutat (RFDB) continua essent dels més baixos de Catalunya (14.700€/hab.). Hi ha una major proporció de població en edat de treballar pobre (33,7%), i les pensions contributives de la població jubilada són més baixes (1.022,6€/mes).
- La capacitat econòmica de la població de Santa Coloma mesurada a través de l'IRPF (15.837€) segueix reduint-se i continua molt per sota de la comarca (22.906€) i de Catalunya (20.724€).
- Continua creixent la dependència econòmica de prestacions socials (29.287 persones; 24,7% dels habitants), i especialment la dependència de prestacions d'escàs o limitat abast econòmic (12.836 persones; 10,8% de la població).

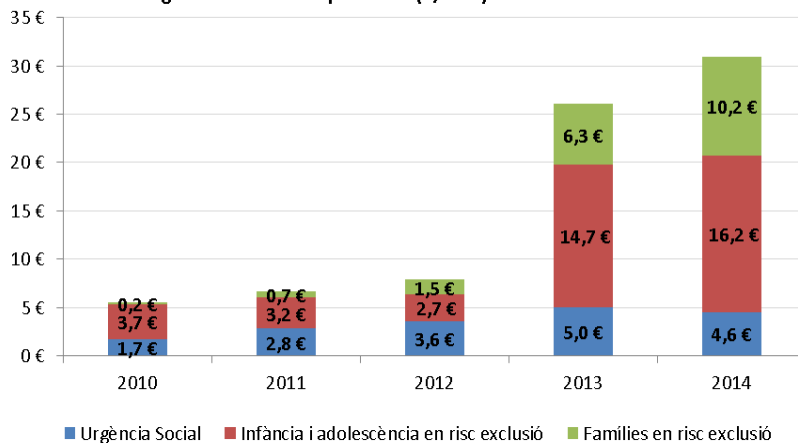

Font: Elab. Pròpia a partir d'IDESCAT. Generalitat de C..

L'atenció i el seguiment municipal a les necessitats materials de tipus econòmic s'articula principalment per mitjà dels Serveis Socials Bàsics (SSB), que ofereixen diferents prestacions de caràcter social.

- Les necessitats Econòmiques són el 1r motiu de consulta als SSB (2.850 consultes).
- Continua incrementant-se la inversió en prestacions econòmiques de caràcter social (3,78M d'euros; 31,8€/habitant), per fer front a l'augment de la gravetat, la complexitat i la cronicitat de les situacions de pobresa.
- En detall, 1/3 de les persones usuàries de SSB han rebut prestacions econòmiques d'urgència social (6.300 persones; 85,9€/pers. usuària).
- Es potencien les prestacions per a la infància i l'adolescència: beques d'escola bressol (381 infants; 842,8€/infant becat), beques d'activitats de lleure i estiu (599 infants; 345€/infant becat) i beques de Menjador escolar (2.195 infants; 618,1€/infant becat).
- També s'incrementen les prestacions per garantir la subsistència bàsica: menjador social (599 pers. beneficiàries; 1.803,8€/pers. beneficiària) i aliments (3.119 pers. beneficiàries; 24,6€/pers. beneficiària).
- Torna a créixer la xifra de persones beneficiàries de RMI (1.785 persones; 1,5% població).

Despesa per habitant en prestacions econòmiques de caràcter social, segons modalitat de prestació (€/hab.) - Evolució 2010-2014

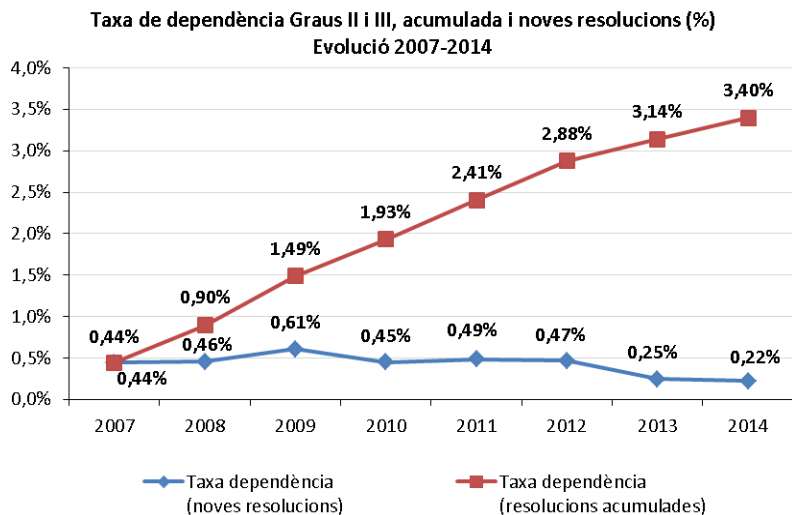

Font: Elab. Pròpia a partir del FIEEP. Ajunt.de SCG/Generalitat de C. i OGPS. Ajunt.de SCG.

6. Salut i dependència

NECESSITATS SOCIALS

- Segueix creixent la taxa de discapacitat (11.329 persones; 9,5% del total d'habitants) i la població amb reconeixement però sense dret a prestació econòmica (6.879 persones; 5,7% població).
- També creix la xifra total de persones amb reconeixement de Dependència de Graus II o III (4.035 persones; 3,4% població), però les noves resolucions van caient (267 noves resolucions).
- Un 13,3% de les persones amb discapacitat reconeguda (1.504 persones) també disposen de reconeixement de dependència.
- Augmenta per primer cop des de 2006 la xifra de persones grans que viuen soles (4.502 persones de 65 i més anys, 3.431 dones i 1.071 homes; el 20,2% de la gent gran).

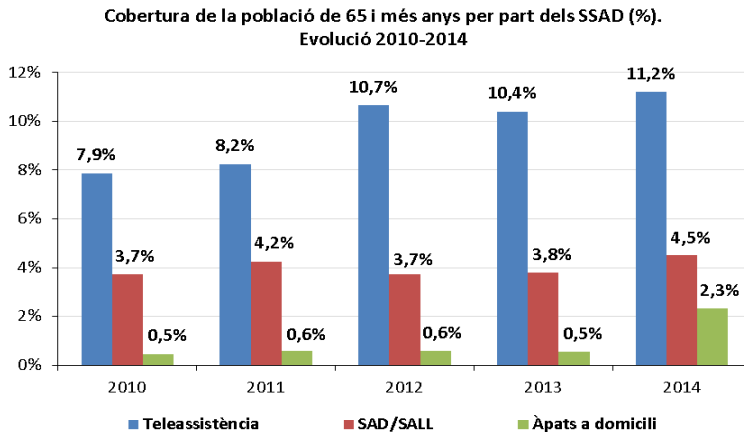
Font: Elab. Pròpia a partir de Registres de dependència. Generalitat de C.

Salut i dependència

Serveis Socials d'Atenció Domiciliària

Els SSAD fan referència al conjunt de serveis que es presten en el domicili. S'adrecen a persones amb manca d'autonomia personal i/o amb dificultats o problemàtiques sociofamiliars especials (dependència, risc social, soledat en gent gran, manca de recursos...)

- Les Mancances socials són el segon motiu de consulta als SSB (1.993 consultes). Segueix augmentant la població atesa pels Serveis Socials d'Atenció Domiciliària (SSAD).
- Es mantenen els nous serveis creats el 2013; es continua incrementant la inversió (3,9M euros); i es torna a incrementar el número de professionals dels SSAD (186 professionals, 71 més que el 2013).
- En detall, creix la població beneficiària del SAD. S'han atès 1.187 persones en total, 1.009 amb 65 o més anys que representen un 4,5% de la gent gran. D'aquest percentatge, un 3,3% són persones grans ateses per risc social i l'1,2% restant ho són per la Llei de la Dependència
- Augmenta la Teleassistència (2.568 persones en total, 2.253 persones de 65 o més anys que representen l'11,2% de la gent gran-). I es quadruplica la gent gran beneficiària d'Àpats a domicili (519 persones; el 2,3% de la gent gran).

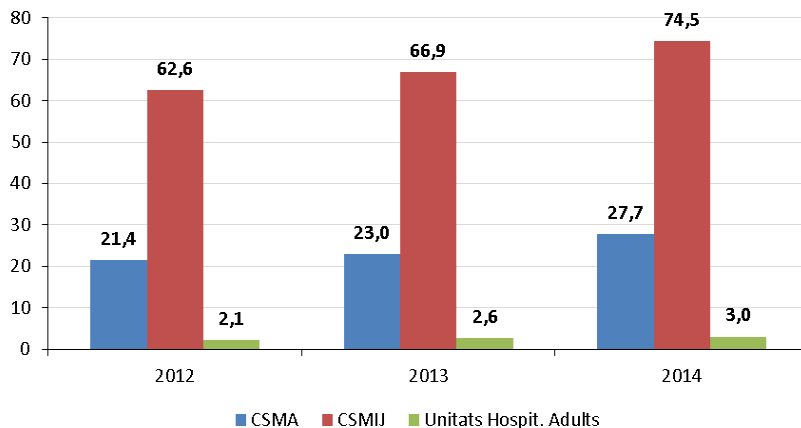
Font: Elab. Pròpia a partir d'Àrea d'Educació, Drets socials, Infància, Joventut i Esports. Ajunt.de SCG.

Salut mental i addiccions

A Santa Coloma de Gramenet existeix una àmplia xarxa de recursos assistencials adreçats a persones amb problemes de salut mental, així com a l'atenció i la prevenció de les addiccions. Aquests dispositius pertanyen a diverses administracions, alguns són de caràcter supramunicipal, i estan especialitzats en funció de la tipologia d'atenció que ofereixen i el públic a qui van destinats.

- La cobertura assistencial en salut mental és molt elevada i continua creixent, especialment en infants i adolescents (1.594 menors atesos al CSMIJ; 74,5% menors).
- Segueix creixent la cobertura de la població jove amb Programes de prevenció de l'Equip Municipal de Drogues (1.511 adolescents assistents a tallers de prevenció a l'ESO, un 36,6% de la població d'aquestes edats), i 903 joves de 18 a 30 anys atesos en Programes d'abordatge preventiu en medi obert; el 5,3% del jovent d'aquestes edats).

Cobertura per part dels centres assistencials en Salut Mental (‰)
Evolució 2012-2014

Font: Elab. Pròpia a partir de l'Observatori del Sistema de Salut de Catalunya. Dep.de Salut. Generalitat de C.

Violència masclista o de gènere (VM)

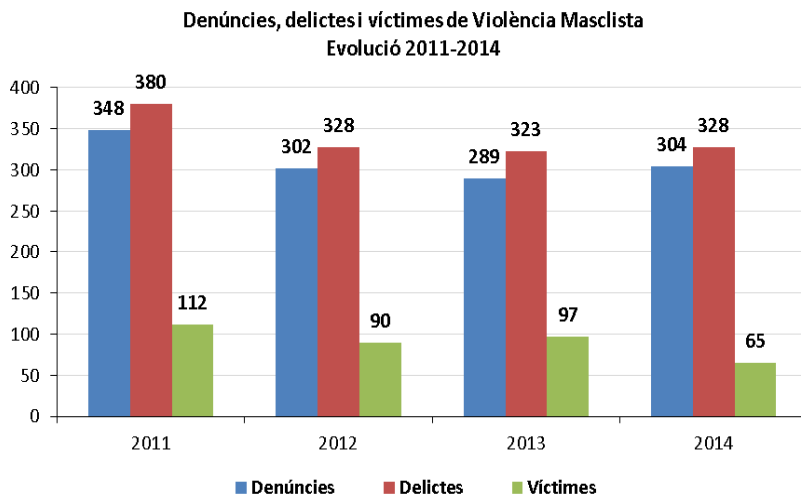
- Creixen les denúncies (304 denúncies; 6,2‰ dones adultes) i els delictes (328 delictes; 6,7‰) per Violència Masclista però, per contra, es redueixen de forma dràstica les víctimes reconegudes pels Jutjats a Santa Coloma de Gramenet (65 dones; 1,3‰).

Comparativament, les denúncies i els delictes superen les mitjanes provincials i catalana, mentre que les víctimes reconegudes estan per sota.

Violència domèstica (VD)

- Continuen creixent les denúncies (80 denúncies; 0,7‰ habitants) i les víctimes (92 víctimes; 0,8‰) per Violència Domèstica reconegudes pels Jutjats.

Les denúncies tripliquen les mitjanes provincials i de Catalunya, i les víctimes les quadrupliquen.

Font: Elab. Pròpia a partir d'Estadísticas Judiciales Violencia sobre la mujer. CGPJ. Gobierno de E..

Relacions socials i familiars

L'atenció i el seguiment municipal a les necessitats en aquest àmbit es realitza des dels SSB i especialitzats.

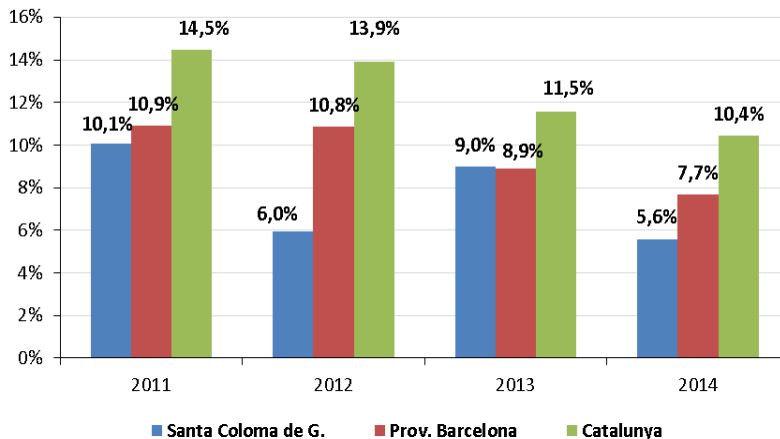
Violència masclista o de gènere (VM)

- Es redueix dràsticament la proporció de denúncies per VM que acaben en ordres de protecció adoptades pels Jutjats (17 OP adoptades; 5,6% de les denúncies).
- Continua creixent la xifra de dones ateses pel CIRD-SIAD (434 dones; 9‰ dones adultes), però es redueix la de dones ateses per situacions de VM (174 dones; 3,6‰ dones adultes).
- Per contra, creix el volum de dones en situació de VM ateses pels Mossos d'Esquadra (212 dones, 4,3‰ dones adultes), més elevat que en altres territoris.

Violència domèstica (VD)

- Quasi s'han triplicat les consultes als Serveis Socials Bàsics per Maltractaments (40 consultes).
- Augmenta considerablement la proporció de denúncies per VD que acaben en ordres de protecció adoptades pels Jutjats (16 OP adoptades; 20% de les denúncies).
- Augmenten els infants i adolescents víctimes de VD atesos pels Mossos d'Esquadra (21 menors; 1 menor cada 1.000), i es manté la xifra de gent gran atesa per aquest motiu (13 persones, 0,62‰ persones grans).

Proporció de denúncies per VM que acaben en Ordres de protecció adoptades (%). Evolució i comparativa 2011-2014

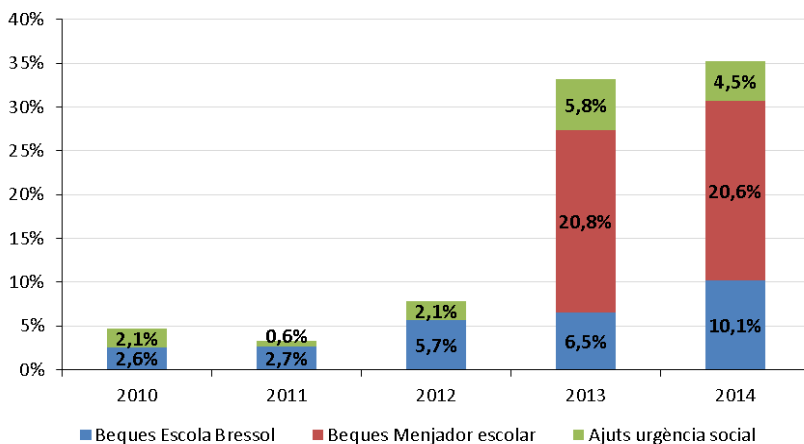

Font: Elab. Pròpia a partir d'Estadísticas Judiciales Violencia sobre la mujer. CGPJ. Gobierno de E..

Infància i adolescència en risc

- Es manté la cobertura del SEAIA (309 infants i adolescents; 14,4% dels menors d'edat), però creixen els infants que són atesos per risc social (52% dels menors atesos).
- Torna a créixer el volum d'adolescents atesos per Justícia Juvenil (103 pers. de 14 a 17 anys; 25,1% pers. d'aquestes edats).
- Es dispara la cobertura del SAD per risc social en menors d'edat (de 4 a 41 menors beneficiaris).
- Augmenten els infants i adolescents amb ordres de protecció dels Jutjats per Violència Domèstica (6 OP, 4 més que el 2013), i la proporció de víctimes efectivament protegides (37,5% de les víctimes reconegudes).
- Es potencien els programes d'activitats socioeducatives dels Serveis Socials i els ajuts econòmics i beques destinats a infants i adolescents en risc.

Cobertura d'infants i adolescents per part de beques i ajuts econòmics dels SSB. Evolució 2010-2014

Font: Ela Pròpia a partir del Servei d'Atenció a les Famílies / OGPS. Ajunt.de SCG.

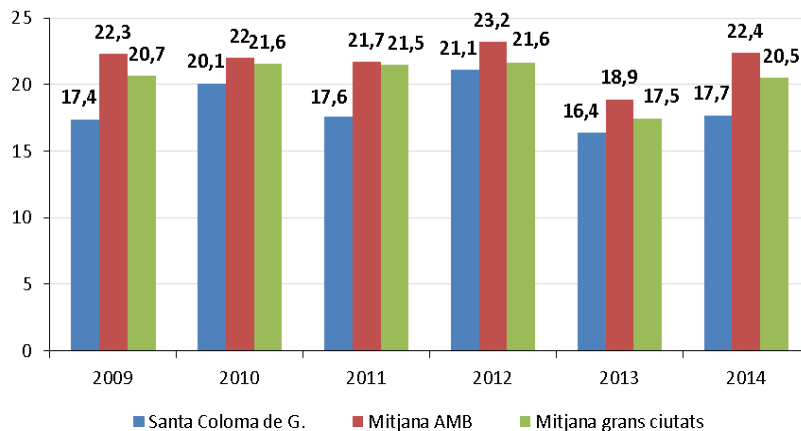
8. Seguretat i convivència

NECESSITATS SOCIALS

- La percepció subjectiva d'inseguretat (20,5% de la població en edat de treballar) és elevada, però no es correspon amb el volum de gent que reconeix haver estat víctima de fets delictius (17,7%), ni amb les persones que declaren haver patit conflictes de convivència (13,1%).
- En termes comparatius, Santa Coloma de Gramenet és el tercer municipi més poblat de l'AMB amb major sentiment d'inseguretat, però tant l'índex de victimització com la proporció de persones que han patit conflictes de convivència són dels més baixos dels 7 municipis més poblats de l'AMB.

De fet, l'índex de victimització colomenc s'ha mantingut sense grans variacions entre els anys 2009 i 2014.

Població de 16 o més anys que declara haver estat víctima de fet delictiu (%). Comparativa i evolució 2010-2014

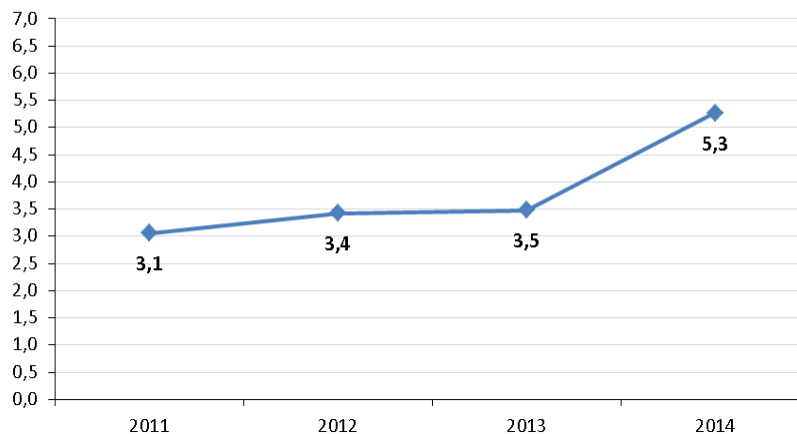
Font: Elab. Pròpia a partir de l'Enquesta de Victimització de l'AMB. IRMB-AMB

El Pla municipal per la Convivència ofereix els serveis de l'Equip d'intervenció i mediació en el territori.

- S'incrementa la presència de professionals de la mediació de conflictes al carrer i es diversifiquen els canals per rebre sol·licituds.

Aquests canvis contribueixen a l'augment de la demanda de gestió alternativa de conflictes (de 418 sol·licituds el 2013 a 625 sol·licituds el 2014; 5,3% habitants), que en els darrers anys s'havia mantingut estable.

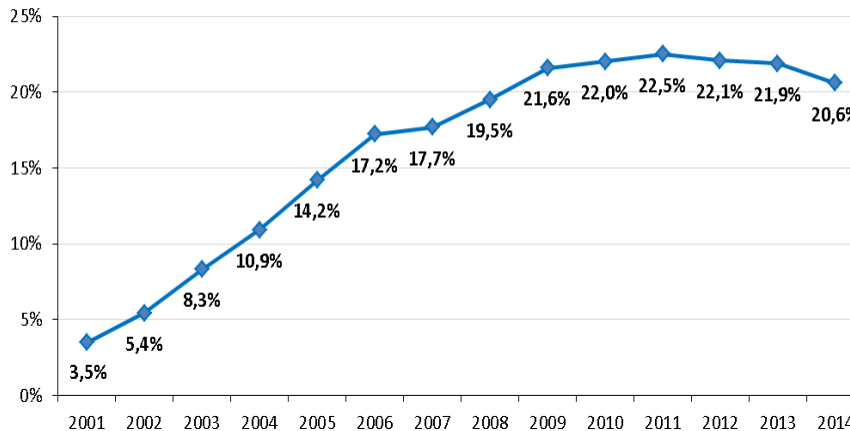
Taxa de sol·licituds de gestió alternativa de conflictes (%)
Evolució 2011-2014

Font: Elab. Pròpia a partir del Servei de Convivència. Ajunt.de SCG.

- El 2014, continua retrocedint la xifra de persones estrangeres empadronades a Santa Coloma de Gramenet (24.434 persones estrangeres, 1.844 menys que el 2013; 20,6% del total d'habitants).
Aquest decreixement té lloc ens tots els Districtes, afecta totes les nacionalitats, franges d'edat i a ambdós sexes.
- Les nacionalitats més nombroses continuen essent la xinesa (4.576 persones, 18,8% pobl. estrangera), marroquina (4.267 persones, 17,5%), paquistanesa (2.228 persones, 9,4%) i equatoriana (1.556 persones, 6,4%).

Població estrangera empadronada a Santa Coloma de Gramenet (%)
Evolució 2001-2014

Font: Elab. Pròpia a partir del Padró Municipal d'Habitants.Ajunt.de SCG. i IDESCAT. Generalitat de C.

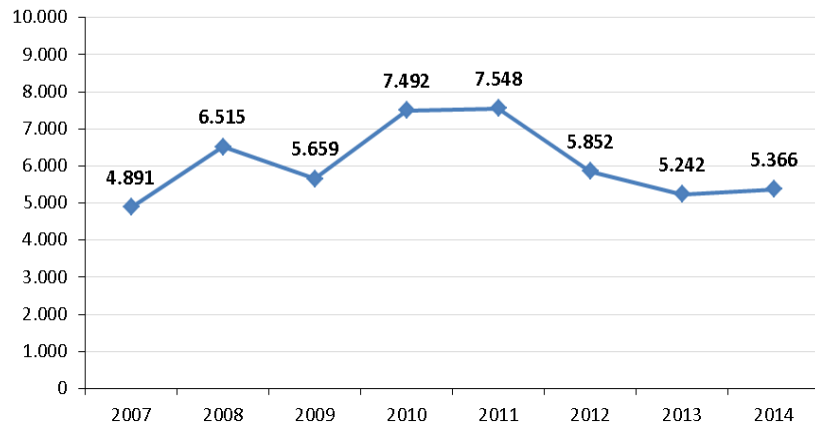
El servei de primera acollida a persones immigrades es realitza en el Centre d'Informació i Assessorament per a persones Estrangeres (CIAPE), de titularitat municipal.

- Remunten les atencions del CIAPE (5.336; 22 atencions cada 100 persones estrangeres).

Aquest increment està relacionat, per una banda, amb l'augment de les situacions d'irregularitat sobrevinguda (dificultats per renovar les autoritzacions de residència i treball) i, per altra banda, amb la major complexitat dels procediments d'estrangeria i l'exigència de nous requisits o canvis continus en la documentació a presentar a l'Oficina d'estrangeria.

- D'ençà de la frenada del flux de població nouvinguda i de les dificultats per aconseguir una oferta o contracte de treball en context de crisi, continuen reduint-se les sol·licituds (250), així com els informes d'arrelament social emesos (244) i els que finalment disposen d'una resolució potencialment favorable (223).

**Atencions presencials per part del CIAPE
Evolució 2007-2014**

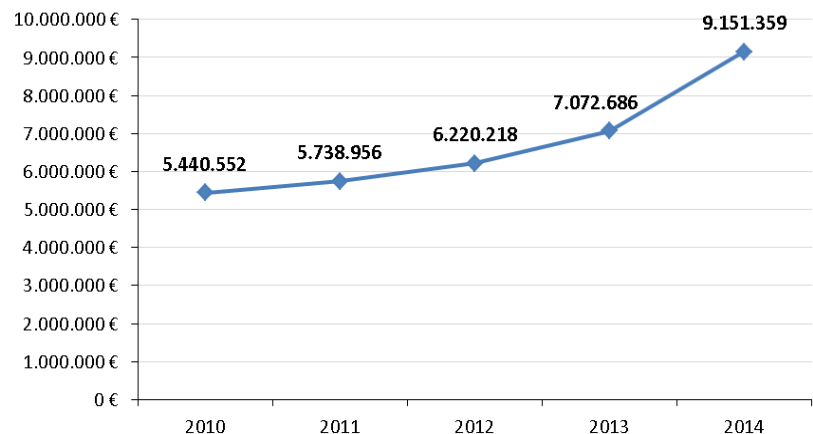
Font: Elab. Pròpia a partir de la Memòria del CIAPE.
Ajunt.de SCG.

10. Serveis Socials Bàsics

ACCIÓ DEL SISTEMA

- D'acord amb la pèrdua d'habitants al municipi, s'inicia un lleu retrocés en la població usuària dels Serveis Socials (19.821 persones; 8.616 famílies; 16,7% del total d'habitants), però augmenta la gravetat i la complexitat de les situacions, amb una tendència a l'estancament i la cronificació d'una part de les famílies ateses.
- Comparativament, la cobertura de Santa Coloma de Gramenet continua molt per sobre dels municipis de dimensions similars.
- En conseqüència, també decreix la xifra total de consultes als SSB (9.268 consultes). Les problemàtiques principals són per necessitats econòmiques (30,8% del total de consultes), i creixen les consultes per desnonament.
- D'acord amb l'increment de la complexitat de les situacions que s'estan atenent, creix el temps d'espera (23 dies), que continua en valors comparativament elevats. En casos urgents l'atenció és immediata.
- Continua incrementant-se la inversió en Serveis Socials (9,15M euros; 77,1€/habitant), especialment per la prioritització de polítiques adreçades a la infància en risc (2,7M euros).
- Es continua reduint la proporció de finançament provinent de la Generalitat de Catalunya (25,2% del finançament), i per compensar-ho segueix incrementant-se la contribució del propi Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet (68,4%).

Despesa corrent dels Serveis Socials Bàsics (€)
Evolució 2010-2014

Font: Elab. Pròpia a partir de FIEEP. Ajunt. SCG./ Generalitat de C. i Enquesta CCI de Serveis Socials. Diputació de B.

www.gramenet.cat/SIS.plalocalinclusio

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet